

Chocolademelk

Alex Steenbreker
2016

Ik kreeg een pakketje afgeleverd. Ik maakte het open en vond een groot, zwaar boek in plastic. Op de voorkant stond een foto van een tijger, klaar om het boek uit te springen. Ik was direct geïntimideerd, zowel door de tijger zelf als door het feit dat ik een pakketje had gekregen. Gelukkig zat er een pakbon bij met een naam erop.

Het boek bleek voor mijn bovenbuurmeisje te zijn, Lisa, aan wie ik het netjes afleverde. Ze nodigde me binnen uit, misschien vanwege mijn verwaarloosde uiterlijk of mijn half gestotterde excuus voor het openmaken van haar pakketje. Haar toverwoord was chocolademelk, dus even later zat ik aan haar keukentafel met een kop waar de slagroom bovenuit stak en waaraan ik mijn chronisch ijskoude handen probeerde te warmen.

Lisa haalde met een tevreden glimlach het boek uit het plastic en begon erin te bladeren. Zonder te kijken greep ze enkele keren naast zich in een poging haar eigen chocolademelk te pakken. Onbehaaglijk door de stilte en de lege tafel nam ik al snel een slok. Natuurlijk brandde ik mijn lippen. Ik probeerde niet te vloeken en nam er snel een hap slagroom achteraan.

Snel erna constateerde ik dat Lisa geen acht op me sloeg, maar in haar boek verdiept was, en mijn gedachten dwaalden weg tot ze het boek dichtklapte. Ze straalde en keek naar me op. Haar blik verstrakte een beetje. *Ze wil me hier niet hebben*, dacht ik. *Ach nee, ze was gewoon in haar boek verdiept.*

“Dit is mijn zesde,” zei ze toen met een verontschuldigende glimlach.

“Heb jij dit gemaakt?” vroeg ik verbaasd en ik boog een beetje naar het boek om beter te kijken. Ze schoot in de lach.

“Nee, ik bedoel, ik verzamel dit soort boeken. Het zou wel helemaal geweldig zijn om te maken, maar voorlopig vrees ik dat het me niet gaat lukken.”

“Wat bedoel je, je maakt foto’s?” nam ik aan. Ze knikte.

“Ze gaan allemaal over natuurfotografie. Foto’s van over de hele wereld. Deze fotograaf staat erom bekend altijd in het midden van de actie te zijn.” Ze tikte op de kaft en sloeg het boek weer open. “Ik fotografeer zelf landschappen, daarom vind ik het laatste hoofdstuk het meest interessant. Hij komt op bijzondere plekken en maakt spectaculaire foto’s.”

Ze draaide het boek naar me om en ik keek naar een regenwoud binnen in een grot. Tot op dat moment had ik niet geweten dat zulke plekken bestonden.

“Is dat geen zonde?” vroeg ik. “Als je zo bezig bent met fotograferen, zie je zoiets bijzonders alsnog alleen maar op een foto.”

Ze lachte en sloeg de bladzijdes om.

“Ik kan niet voor hem spreken,” vertelde ze, “maar als ik niet eerst kijk, weet ik ook niet wat ik zou moeten fotograferen.”

Niet lang erna zat ik te kijken in een ander van haar zes dikke fotoboeken, het enige dat ook uitgebreide hoofdstukken had zonder natuur. Ik bladerde door portretten, feesten, gevechten en gebouwen en ik onderbrak haar bijna even vaak met ‘wauw, kijk!’ als zij mij onderbrak terwijl ze voor de tweede keer door haar nieuwe boek bladerde.

Als ik niet begreep wat ik zag, vertelden de korte stukjes tekst bij de foto’s het verhaal verder. Ik dronk elke pagina op alsof het chocolademelk was.

Anderhalf uur later vertrok ik pas, met een ander boek onder mijn arm dan waar ik mee gekomen was. Ik ging terug mijn kamer in, schoof alle kleren van mijn bed af en legde het boek op mijn kussen.

Ik had mezelf verteld dat ik het kindje hield om mijn moeder een plezier te doen. Eigenlijk was ik destijds nog blij dat het wezentje

in mijn buik mijn leven in de war zou komen schoppen. Vóór de bevalling oefende het zijn schopkracht al tegen mijn buikwand. Toen de bevalling begon, was ik blij dat het ergste voorbij was, maar na de bevalling had ik op dat gebied nog niets geleerd. Ik vond dat ik mocht uitrusten. Mijn moeder was dat met me eens, dus vanaf het allereerste begin was ik mijn kleintje al aan haar kwijt. Die huilende frummel maakte iets in me wakker dat ik niet kende. Mijn moeder noemde dat een van de wonderen van de natuur, maar van mij mocht ze die wonderen zelf houden. Twee jaar later nam ze dat letterlijk. Enkele weken voordat ik voor het eerst een digitale camera vasthield, was mijn peuter naar haar toe verhuisd en was mijn appartementje een heel stuk stiller geworden. Toen ik door het boek bladerde, was de stilte voor het eerst in weken niet meer zo overheersend.

Ik wist niet zeker hoelang ik het boek zou mogen lenen, dus twee dagen later klopte ik weer bij Lisa aan. Ik had niet bedacht wat ik zou zeggen, maar ze reageerde vrolijk toen ze me zag en ik zat weer aan haar keukentafel voor ik het in de gaten had. Voor ik het in de gaten had, had ik weer drie fotoboeken voor me en was het weer anderhalf uur later. Lisa vroeg me of ik zin had om in het volgende weekend met haar mee te gaan om te fotograferen bij boerderijen in de buurt. “Ik waarschuw je alvast,” zei ze, toen ik al een paar treden naar beneden was gelopen in het trappenhuis, “tot nu was ik best stil, maar ik kan soms ook aan een stuk door praten.” “Ach,” zei ik en ik schoot in de lach, “dan luister ik gewoon niet.” Direct erna werd ik rood en ze lachte hardop terwijl ze haar voordeur dichtdeed.

Terug op mijn bankje pakte ik mijn mobieltje en klapte hem open. Ik klikte de berichtjes van mijn moeder weg, maar toen bleef er niets meer over. De stilte stuitte weer uitgebreid in

mijn drukke hoofd. Ik nam nog een snoepje, slikte het weg met wat water en klikte mijn computer aan.

–

“Maar hoe weet je dan wat je wel een mooie foto vindt?” Ze had zjuist een snelle selectie gemaakt van de foto’s van het afgelopen uur en ik had geen idee op basis waarvan.

“Redelijk gevoelsmatig. Hoewel...” Lisa pauzeerde haar zin om het beeld scherp te stellen. “Ik weet het niet zomaar te vertellen. Je kunt er een hoop theorie achter vinden, maar het is ook een kwestie van stijl en voorkeur. Wat wel veel voorkomt is het hebben van een object.”

“Een object? Lijkt me ook, anders kan je net zo goed toch je dop op de lens laten.” Ik hield haar oude camera omhoog. Die had ik die middag van haar mogen lenen en ik had niet direct in de gaten gehad waarom ik een zwart scherm had. Lisa grinnikte.

“Ik bedoel iets dat het onderwerp is van je foto. Je kunt wel een akker fotograferen.” Ze haalde de camera van haar gezicht af en zwaaide ermee in de richting van het graanveld verderop. “Maar dat is nogal saai. Het wordt minder saai als ik die boerderij er bij in zet. Of die boom daar.”

“Oké. Goed. *Iets.*”

“Ja, iets... heb je als kind getekend? Met zo’n horizonlijn erin?”

“Huis, auto, boom, poppetje, horizonlijn. Dat is wat je bedoelt?”

“Dat is precies wat ik bedoel. Huis, auto, boom en poppetje, nooit alleen een horizonlijn.”

“Ah zo.”

“Ja. Dus een object, een onderwerp van je foto. En als je daarna kan bepalen wat de beste afstand is en waar je object in je foto moet staan en hoe groot...” Ik staaarde haar even aan.

“Gevoelsmatig dus,” probeerde ik, hopelijk klonk ik slim.

“Ja, hoewel er ook theorie over is. Je kunt wel een boek van me lenen.”

Ik grinnikte en hield haar oude camera omhoog om ook een foto te maken. Ik had het gevoel dat ik geen flauw idee had wat ik aan het doen was en daarom was ik er inmiddels toe overgegaan om Lisa te fotograferen, vooral wanneer zij in vreemde houdingen door haar lens aan het turen was.

“Kon je makkelijk oppas vinden?”

Ik was even vergeten dat ik zo kon schrikken.

“Niet nodig,” zei ik na een stilte. “Hij is een tijd bij mijn moeder.”

“Al lang? Ik dacht dat hij gewoon veel bij zijn vader was.

Vanwege de kleuterklas misschien. ”

“Daar is hij nog te jong voor,” zei ik. Lisa knikte. Ze was haar vraag vergeten.

“Woont je moeder dichtbij?” Ik haalde mijn schouders op.

“Andere kant van de stad. Maar mijn fiets is kapot en ik heb geen busabonnement, dus ik heb hem al een paar weken niet gezien.”

“Een paar weken?” Lisa keek opzij vanaf haar camera.

“Twee ongeveer,” loog ik snel terwijl ik weer rood aan het worden was.

“Wat naar! Met zo’n kleintje... maar hee, ik heb een auto. Ik kan je er anders vanmiddag heen brengen. Ik heb zelfs nog een buskaart, dan kan je ook weer terug.”

“Kijk, hier. Het is zondag... eens in de twee uur. Wacht. Tenzij je om wil reizen via station Noord, dan eens per uur.”

Lisa wist meer van het tijdschema af te leiden dan ik. Ik wist al niet wat ik met de plek aan moest, laat staan met alle dansende cijfertjes op het bord.

“Dankjewel voor het brengen,” zei ik. Het was mijn zwakke poging om geen onaangenaam persoon te zijn.

“Graag gedaan. Ik vond het leuk dat je mee was. Oh, en als je de buskaart terug komt geven, help me herinneren dat ik je dat ene theorieboek te leen geef.”

“Graag,” zei ik met een flauwe glimlach.

“Ben je oké? Je ziet er wat bleek uit.”

“Ja, ik ben gewoon zenuwachtig. Lang weggeweest en zo.”

“Mm...” Ze knikte. “Hee, ik moet gaan. Ik had je de kaart al gegeven toch?” Ik knikte met een flauwe glimlach, bedankte haar nog eens en liep naar de overkant van de straat. Ik stak mijn duim naar haar op, ze zwaaide en reed weg.

Ik keek haar na en liep toen naar het huis dat ik zo goed kende. Van een afstandje bleef ik er even naar kijken. Binnen bewoog iets en direct voelde ik dat ik een droge keel kreeg.

Ik keerde om en liep weer naar de bushalte. Daar staarde ik een tijdje naar alle cijfertjes. Mijn benen voelden slap aan. Ik ging in het bushokje zitten en doorzocht mijn tas.

Ik kon vijf snoepjes vinden. Ik hoopte dat het niet erg was dat ik geen water bij me had.

Halverwege mijn wandeling naar huis was de schaamte compleet. Ik stond over te geven in de bosjes op klaarlichte dag.

Het duurde niet lang voor ze me sms'te of ik weer mee ging fotograferen. Dit keer ondernamen we iets kleins, 's middags, voordat het te donker zou worden om nog goede foto's te maken. We liepen de bossen in die enkele straten achter de flat begonnen. Vervolgens bekeken we de foto's in haar keuken, met twee koppen dampende chocolademelk en een flinke portie patat tussen ons in.

“Dingen stapelden op, snap je,” vertelde ik toen ze naar mijn zoon vroeg. “Ik had problemen met mijn werk, bij mijn ene baan. Die baan verloor ik. Oppas regelen lukte nauwelijks, ik werk erg onregelmatig. Maar iemand moet bij dat kind zijn en het moet

op tijd eten hebben en op tijd naar bed... en dat lukt gewoon niet.”

“Wat voor baan heb je?”

“Uitzendkracht,” zei ik. “Meestal in hotels.”

“Ohja, misschien wel beter dan. Is hij dan helemaal niet meer hier?”

“Nee. Het lukt niet goed met het reizen en zijn eten en slapen en het werk van mijn moeder en van mij...”

“Ook niet in het weekend?” Ik schudde mijn hoofd en probeerde mezelf te vertellen dat ze niet op dit moment met grote ogen naar me zat te kijken.

“Er is gewoon zo veel troep bij mij, het is ook beter. Er liggen zo veel spullen, je wil het niet weten.”

“Heb je geen tijd om het op te ruimen?”

Het was even stil. Ik kwam er niet uit. Tijd had ik wel. Wat moest ik dan zeggen?

“Dat wel...” zei ik.

“Maar?”

“Ik weet het niet.”

Lisa haalde haar schouders op.

“Sommige mensen hebben een voorkeur voor chaos. Daar is niks mis mee. Ik heb bijvoorbeeld een vriendin die altijd zegt dat er ook geleefd moet worden.”

“Dat is het niet,” zei ik. “Ik heb geen flauw idee hoe ik moet opruimen. Als het netjes moet zijn, breng ik alles dat er als troep uitziet naar een andere kamer, maar dan zit ik er dáár weer mee.” Mijn stem sloeg over. Ik deed mijn best om haar aan te kijken alsof ik slechts gezegd had dat ik niet van spruitjes hield.

Ik kon opnieuw geen goede redenen bedenken om te weigeren toen ze haar hulp weer aanbood, dus ik stemde in met haar opruimplan en verplichtte mezelf om voordien boodschappen te doen. Op de bewuste dag stonden er naast het monster een pak

vruchtensap, een paprika en twee maaltijdsalades in mijn koelkast. Ik kon me niet herinneren dat ik ooit zo veel gezond eten in huis gehad had, op de kindershapjes na. Ik kon me ook niet herinneren hoe lang geleden het was dat ik het monster in mijn koelkast neergezet had.

Ik verstopte mijn snoepjes onder mijn bed, waar ik aannam dat ze niet zou kijken. De rest van de dag besteedde ik ijsberend door mijn appartementje. Ik pakte dingen op en legde ze terug of weg op een plek die niet beter was dan de eerste. Toen ze aanbelde, hoorde ik mijn hart in mijn hoofd bonken.

Lisa lachte en praatte wat, maar wat ze zei kreeg ik niet goed mee. Ze gaf me een pak chocolademelk en een uitleg over houdbaarheidsdata. Ik stotterde iets over sinaasappels en mango's terwijl ik in mijn koelkast graaide, met één hand door een kier zodat ze het monster niet zou zien. Het volgende moment kwam ik tot de ontdekking dat ik geen schone glazen meer had. Ze nam het lachend op, maar ik kon wel door de grond, of zelfs liever uit het raam.

“Nou, de afwas eerst, dus,” zei ze. Ik knikte en liet het pak sap op de tafel staan, waar ik zojuist iets vanaf geveegd had om plaats te maken.

Ze beweerde dat ik wist waar alles hoorde, dus ik droogde af. Na een uur stonden er stapels schone borden en torens glazen in mijn keukenkast. Met een doekje waarvan ik niet wist waar het vandaan kwam, maakte ze mijn aanrecht schoon. Ik schonk drinken in voor ons allebei.

Ze stelde voor om een vuilniszak te pakken, dus dat deed ik. Toen we begonnen, raakte mijn wasmand echter als eerst vol, dus ik stelde voor om alle vuile was op mijn bed neer te leggen. Daarvoor moest dan wel eerst mijn bed leeg.

Ze zei niets als ze kinderspullen tussen de troep ontdekte. Ze liet ze liggen en zocht in plaats daarvan naar kleren en afval. Toen we de eerste was met wat van haar wasmiddel in de machine

hadden zitten, gingen we nog eens zitten en dronken we ons glas leeg. Chocolademelk volgde.

“Wat nu?” vroeg ze. Ik had geen antwoord, dus keek haar even aan en zei niks. “Ik kwam wat boeken tegen,” zei ze, “en kinderspullen. Papiertjes. Laders...”

“Ik weet het,” zei ik.

“Zitten je kasten vol?” Ik knikte vaag. “Als we de tafel leeg maken, kunnen we die gebruiken om te sorteren.”

Sorteren was iets dat ik nooit deed, omdat de troep die het maakte om te sorteren meestal zo erg was dat ik het nooit afmaakte. Enkele momenten later was mijn kamer dan ook een nog grotere bende. De kinderstoel kwam tevoorschijn, die we in een min of meer lege hoek zetten. Speelgoed ging erbij. Op tafel vormden zich stapels papier en boeken.

Enkele uren later hing mijn appartement vol met natte was, waren mijn kasten leeg geweest, schoongemaakt en weer volgestopt en had ik mijn bed verschoond. We waren allebei naar beneden geweest om een volle vuilniszak weg te brengen. Mijn tapijt, aanrecht, tafel, bed en vensterbanken waren bijna leeg en mijn stofzuiger bleek nog te werken. Tussen een stel verkreukelde shirts zaten we vervolgens ons laatste glas sap te drinken.

Ik stelde voor dat we de maaltijdsalades op zouden eten. Toen we aan het eten waren, realiseerde ik me dat ik de paprika vergeten was. Voor ik er goed bij nagedacht had, stond zij op en deed ze de koelkast open. Het monster staaarde ons aan. Ze nam de paprika, spoelde hem af en kwam aan tafel zitten met een snijplankje en mesje erbij.

Het monster vloog me aan. Ik kon het voelen in mijn keel.

“Wat is die pan in de koelkast?” vroeg ze.

“Staat er al te lang,” mompelde ik. “Was ik vergeten.”

Ze was een moment stil terwijl ik me voorstelde hoe het monster zijn scherpe tanden ook in haar nek zette.

“Wat zat erin?” vroeg ze toen.

“Pasta bolognese,” zei ik. Ze keek me aan, maar knipperde niet en wierp toen een blik opzij, naar de vuilnisbak.

“Komt goed uit,” reageerde ze. “Hij is bijna vol.”

Een uur later hadden we nog een afwas gedaan. Mijn pan was leeg en schoon, net als mijn koelkast, waar alleen nog het halve pak melk in stond. Het monster had ik in de vuilniszak weggebracht.

Mijn maag knorde nog. Het stoorde me dat ik nog zo’n honger had. Meestal stilde ik mijn honger met snoepjes, maar de laatste die ik had gehad, was vanochtend geweest.

“Ik heb nog chips,” zei ze toen we uitgeteld waren gaan zitten en naar de waslijnen staarden. “Zullen we die boven bij mij opeten? Het is hier zo vol.”

Ik begon te lachen. Ze lachte mee.

“Kom,” zei ze en ze stond op. “Ik heb zin in chips.”

Ik volgde haar naar haar appartement. Op haar bank aten we de zak leeg.

Die nacht sliep ik urenlang in een schoon bed. De volgende ochtend kwam ik trillend overeind, haalde mijn snoepjes van onder mijn bed vandaan en liep zigzaggend tussen de droge kleren naar mijn keukentje. Ik stopte een snoepje in mijn mond en slikte hem weg met chocolademelk. Een tweede volgde. Ik nam een kledingstuk van de geïmproviseerde lijn en liet het vallen. Hetzelfde deed ik met dat ernaast. Een moment later trok ik met wilde bewegingen steeds meer kleren van de lijn en gooide ze op de grond. Nu kon ik pas de rest van mijn nette kamers zien.

Ik sloeg mijn hand voor mijn gezicht en ging tussen de kleren zitten in een poging daar mijn huis terug te vinden. Na een nieuwe blik door de kamer volgde een huilbui. Ik kroop naar de tafel, pakte het pak chocolademelk en smeed het op het tapijt.

–

Het kostte me alle moed van de wereld om weer op te ruimen, dit keer zelf, toen Lisa me een berichtje gestuurd had met de vraag of ze die middag langs kon komen. De foto's die ik met haar oude camera had gemaakt, konden we zo overzetten naar mijn computer en dan kon ze me direct aanwijzingen geven over het bewerken ervan.

Ik schaamde me voor de chaos die ik in die korte tijd gecreëerd had. Dat was ook de enige reden dat ik een ruim uur besteedde aan de was weer naar mijn slaapkamer verbannen, afwassen en afval wegbrengen. Nu het netjes, maar niet perfect was, had ik nog steeds een beetje het gevoel net verhuisd te zijn. Dit keer voelde het gelukkig minder bedreigend.

Lisa was weer vrolijk, maar dit keer had ze een nog bredere grijns terwijl ze rondkeek in mijn zitkamertje.

“Laat me raden. Je hebt weer opgeruimd,” zei ze. Ik knikte, “mmm”, zonder haar aan te kijken.

“Dat is hoe het werkt, hoor,” zei ze toen lachend. “Het kan niet altijd netjes zijn. Je bent de hele dag bezig met chaos aanrichten en weer ordenen. En als je zo in elkaar zit zoals ik, dan ga je eens per week door die cyclus. Tenzij er iemand langs komt.” Ze grijnsde nog breder.

“Je gebruikt gewoon trucjes,” zei ik. “Je wilde me dwingen om weer op te ruimen.”

Lisa fronste haar wenkbrauwen. Ik voelde het gonzen in mijn hoofd.

“Misschien was het een trucje,” zei ze toen. “Maar zo was het niet bedoeld.”

“Hoe was het bedoeld?”

“Ik weet het niet. Het zou het makkelijker maken, hoopte ik.”

“Dat is het trucje toch?”

“Ja, nou... het was niet dat je móest opruimen,” protesteerde Lisa.

Dat moest ik wel. Om de een of andere reden had ik nog steeds het gevoel dat ze aan me kon zien dat ik destijds niet eens bij mijn moeder had aangebeld.

“Misschien wel,” zei ik. Ik wist niet wat ik anders kon zeggen.

“Het spijt me,” zei ze een beetje beteuterd. “Ik had het erbij moeten zeggen, denk ik.”

Wat ik daarmee moest, wist ik niet.

“Wil je wat drinken?”

Zodra we bezig waren met de foto's, was ik alle netheid in mijn kamer vergeten. Lisa had een CD met een oude versie van een programma voor me en gaf me er ladingen tips bij, die ik voor het grootste deel direct vergat. Ze vond mijn foto's van zichzelf wel komisch.

“Hier. Hij is klaar met kopiëren.” Ik ontkoppelde de camera van mijn computer.

“Je mag hem lenen, ik gebruik hem toch niet. En het duurt waarschijnlijk nog wel even voor ik hem verkoop. Ik heb meestal tijd nodig om afstand te doen van een oude camera.” Ze lachte. Ik keek haar even aan en glimlachte terug. Ik zette hem weer aan en maakte een foto van mijn keuken.

“Dankjewel,” zei ik. “Je krijgt hem binnenkort weer terug dan.” Ik had weer een nieuw monster.

Drie dagen later stond ik in een winkel met tweedehands spullen. Ik stond lang te staren naar de digitale camera's die ze hadden. Gebaseerd op het weinige dat Lisa me erover verteld had, waren ze allemaal minder goed dan die ik bij me had. Ik voelde een grote, zware knoop in mijn maag.

Ik denk dat ze argwaan kregen. Iemand kwam me vragen of ik iets zocht en ik schudde mijn hoofd. Ze vroegen me of ze me dan op een andere manier konden helpen. Dus ik knikte en liep mee

naar een toonbank achterin. Ik haalde de camera uit mijn tas en legde die voor de medewerker neer. Hij bekeek hem en keek vervolgens mij aan. De knoop verstrakte.

“Dit model is nog niet erg oud. Hoe komt u eraan?”

Ik vergat altijd hoe erg ik kon schrikken. De man zag het. Hij knikte.

“Het spijt me, mevrouw, ik kan u niet helpen.”

“Ik heb het niet gestolen,” stotterde ik. *Dat heb je wel.*

“Dat zeg ik ook niet, mevrouw. Excuses daarvoor. Maar we nemen geen risico’s. Laatst iets meegemaakt met een stel fietsen met de politie. We zijn een stuk voorzichtiger, snapt u.”

Ik knikte. Ik snelde de winkel uit en nam een bus richting de binnenstad. De knoop werd strakker. *Je hebt een prima busabbonnement,* vertelde ik mezelf vloekend. *Zwakkeling.*

Ik heb urenlang door de binnenstad gezworven. Na een tijdje pakte ik de camera en begon ik foto’s te maken van alles wat ik zag. Toen het geheugen op raakte, ging ik alle foto’s langs en verwijderde ik hele reeksen weer. Ik ging door totdat ik merkte dat het begon te schemeren. Pas toen realiseerde ik me dat ik urenlang niets had gegeten en dat ik niet gekleed was op de koele avond.

Ik stond bij een bushokje. Bijna liet ik de bus voorbij gaan, maar toen realiseerde ik me dat ik niet wist hoe vaak deze bus zou gaan. Ik stapte in.

Mijn moeder deed open en keek me aan. Ik weet niet meer of ze het zei, of dat het slechts door mijn hoofd galmdde. *Twee maanden.*

Ik keek van haar weg. Ik had geen antwoord. Misschien wist ze het, want ze vroeg niets.

“Mag ik?”

Ze zuchtte en stapte opzij. Ik liep het huis in en deed de deur naar de woonkamer open. Hij stond in het midden van de

kamer, zijn handen bij elkaar alsof hij wilde applaudiseren. Hij staarde naar me. Toen er geen reactie volgde, ging ik op mijn hurken zitten. Ik pakte de camera en maakte een foto van hem.

Klik.

Ik draaide de camera om, het schermpje naar hem toe en ik wees naar de foto. Hij glimlachte vaag en kwam naar me toe om beter te kijken.

“Daar kan je op drukken,” legde ik uit. Hij drukte op het knopje, *klik*. Op het schermpje verscheen een bewogen versie van mij.